

Evaluering af VUC Videnscenter

Evaluering af VUC Videnscenter

2015

Evaluering af VUC Videnscenter

© 2015 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form
på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7958-890-5

Indhold

1	Resume	5
2	Indledning	8
2.1	Evalueringsformål	8
2.2	Metodevalg	9
2.3	Rapportens opbygning	10
3	De igangsatte forskningsprojekter	11
3.1	Opsøgende arbejde har sikret forskningssamarbejder	11
3.2	Deltagelse i forskningsprojekterne ses overordnet som positivt	12
3.3	Forventningsafstemning er vigtigt i samarbejdet med forskere	13
3.4	Mange kender VUC Videnscenters forskningssamarbejder	14
4	De afholdte vidensopsamlings- og vidensdelingsaktiviteter	16
4.1	VUC deler viden er Videnscenterets "flagskib"	16
4.2	Temadage og vidensdelingsnetværk er mindre kendte og svære at skelne fra hinanden	17
4.3	Umiddelbar tilfredshed med nyhedsbreve og hjemmeside	19
5	VUC Videnscenter som sparringspartner	21
5.1	Rådgivning af VUC'er per telefon og e-mail er ikke blevet anvendt i særlig grad	21
5.2	VUC Videnscenter er et bindeled til eksterne samarbejdspartnere	21
6	VUC Videnscenter i fremtiden	23
6.1	Øverst på ønskesedlen står formidling af relevant forskning til sektoren	23
6.2	Formidling på temadage og gennem VUC Videnscenters hjemmeside vurderes højt	28
6.3	Videnscenterets opgaveprofil må afspejle dets ressourcer	30

1 Resume

Denne rapport er en evaluering af VUC Videnscenter. Videnscenteret blev oprettet i 2012 for at være et samlingspunkt i VUC-sektoren for fælles udviklingsprojekter og videndeling på tværs af VUC'erne. Ved Videnscenterets oprettelse blev det besluttet, at centeret skulle evalueres 3 år efter. Det sker i form af indeværende evaluering, som er bestilt af VUC Videnscenter.

Evalueringen har fokus på, dels hvilke erfaringer der er med Videnscenterets *hidtidige virke*, og dels hvilke ønsker der er til Videnscenterets *fremtidige opgaveportefølje*.

Det er Videnscenteret og dets styregruppe, der er den primære målgruppe for evalueringen. Evalueringen kan dog også have bredere interesse blandt samtlige VUC-ledere og bestyrelsesformænd.

Resultater af VUC Videnscenters hidtidige virke

Afgørende betydning for igangsættelse af forskningsprojekter

VUC Videnscenter har haft en afgørende betydning for igangsættelse af forskningsprojekter og skabelse af forskningsinteresse for sektoren. Videnscenteret har været opsøgende i forskningsmiljøerne, har koordineret og har været behjælpelig med at få VUC'er til at deltage i forskningsprojekter.

Det har båret frugt i form af forskningsinteresse og konkrete projekter. Indsatsen med hensyn til forskningssamarbejderne opleves overordnet set positivt af både VUC-ledere og repræsentanterne fra forskningsmiljøet.

Fra VUC'ernes side har der dog været uklarhed med hensyn til, dels hvilken indflydelse det enkelte VUC, der deltager i et forskningsprojekt, kunne have på forskningens fokus, dels hvilket umiddelbart "afkast" i udviklingsøjemed det enkelte VUC kunne få ud af at indgå, og dels hvornår forskerne skulle formidle fra forskningsprojekterne til VUC-sektoren.

Der er bredt kendskab i sektoren til forskningssamarbejder

Der er et bredt kendskab til de tre forskningsprojekter blandt respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen. Blandt de VUC-ledere, hvis VUC *ikke* deltager, og de adspurgte bestyrelsesformænd har mellem 43 % og 56 % hørt om de tre forskningsprojekter, hvilket må tolkes som, at projekterne kommer bredt ud i sektoren.

Konferencen VUC deler viden er blevet et vigtigt arrangement i sektoren

VUC Videnscenter har arrangeret konferencen VUC deler viden to gange. Konferencen er overordnet set blevet en vigtig konference i sektoren, både indadtil og udadtil. Omkring en fjerdedel af VUC-lederne har deltaget i konferencerne, og lederne har overordnet set været tilfredse med deres udbytte af de konferencer, de har deltaget i.

Videnscenterets andre arrangementer såsom temadage, vidensdelingsnetværk og innovationsnetværk er svære at adskille

VUC Videnscenter har desuden arrangeret temadage, vidensdelingsnetværk og innovationsnetværk. De deltagende VUC-ledere på evalueringens workshop oplever, at det har været svært at skelne de tre typer af arrangementer fra hinanden. De vurderer, at det har været svært at få vidensdelingsnetværk og innovationsnetværk til at fungere efter hensigten. Netværkene kræver nemlig en fast gruppe af deltagere, der er tilstrækkeligt interesserede i de samme emner. Det kan

være udfordrende i en travl hverdag. Kun 12 % af VUC-lederne bekræfter i spørgeskemaundersøgelsen, at de eller deres VUC har deltaget i vidensdelingsnetværk, og 8 % bekræfter, at de eller deres VUC har deltaget i innovationsnetværk.

Rollen som sparringspartner er væsentlig både internt og eksternt

Videnscenteret har fungeret godt som bindeled til de eksterne samarbejdspartnere såsom Undervisningsministeriet og Gymnasieskolernes Lærereforening (GL) både gennem faste kontaktmøder, og ved at videnscentermedarbejderen har indgået ad hoc i projekter m.m. Det har skabt en ny og nem kontaktvej ind i sektoren.

Den interne sparring vurderes som en vigtig del af Videnscenterets opgaver. Men denne sparring vurderes af VUC-lederne på workshoppen ikke at skulle have form af rådgivning per e-mail eller telefon, som det oprindeligt har været tænkt. E-mail- og telefonrådgivningen synes nemlig ikke at have været anvendt eller i hvert fald kun i begrænset omfang.

Ønsker til Videnscenteret fremadrettet

Mange opgaver, det er vigtigt, bliver løftet

Store andele af VUC-lederne og bestyrelsesformændene angiver i evalueringens spørgeskemaundersøgelse, at der er mange opgaver, som det er meget vigtigt eller vigtigt, at Videnscenteret løfter fremadrettet. Det tolker vi, som om der faktisk er et behov for et videnscenter (eller en anden instans) til at løfte disse opgaver. Desuden bemærker vi, at det med de nuværende ressourcer i Videnscenteret kræver en prioritering af opgaverne. Herunder fremgår vores *bud* på en prioritering på baggrund af vores analyse af datamaterialet.

Fem ønsker til fremtidige fokusområder i prioriteret rækkefølge

VUC-ledernes og bestyrelsesformændenes ønsker til Videnscenterets fremtidige arbejde kan samles i følgende fem fokusområder, som her præsenteres i prioriteret rækkefølge:

1 Formidling af relevant forskning til sektoren på en let forståelig måde

For det første ønskes det, at Videnscenteret formidler relevante forskningsrapporter og projekter til VUC-sektoren på en overskuelig og let forståelig måde. En pointe er dog, at når forskningsresultaterne er hentet fra andre uddannelsesområder end VUC-sektoren, er det vigtigt, at deres relevans for sektoren beskrives og diskuteres.

2 Fortsat et bindeled til de eksterne parter

For det andet ønskes det, at Videnscenteret fortsat informerer eksterne partnere om VUC-sektoren og i det hele taget fungerer som et ekstra bindeled til de eksterne partnere gennem løbende gensidig information og deltagelse i relevante netværk og projekter.

3 Formidling af projekter og tiltag fra og mellem VUC'erne

For det tredje ønskes det, at VUC Videnscenter i større omfang end i dag indsamler viden om god praksis, nye initiativer, erfaringer m.m. fra VUC'erne og vidensdeler om dette. Blandt VUC-lederne er der umiddelbart følgende tre forslag til, hvordan vidensindsamlingen kan foregå: 1) Videnscentermedarbejderen besøger alle VUC'er og indsamler dermed information, 2) der oprettes en database med de gode initiativer fra VUC'erne, eller 3) videnscenteret arrangerer særlige VUC-interne vidensdelingsdage, se uddybning under næste punkt. Samtidig viser vores analyse dog, at det fremadrettet vil være en udfordring og et udviklingspunkt at finde hensigtsmæssige måder, vidensdelingen mellem VUC'erne kan foregå på. Det er ikke en nem opgave.

4 Arrangering af vidensdelingsarrangementer

For det fjerde ønskes det, at VUC Videnscenter fortsat arrangerer vidensdelingsarrangementer. Helt konkret har VUC-lederne på workshoppen følgende forslag til aktiviteter og frekvens for afholdelse:

- *VUC deler viden* afholdes en gang om året. Det er en vigtig aktivitet for sektoren både indadtil og udadtil. Det kan overvejes, om der skal tilskyndes til, at en større andel af VUC-lederne deltager end den fjerdedel, der deltager i dag.

- *Temadage* bør arrangeres to gange om året. De bør have en klar profil og være rettet mod forskellige målgrupper blandt VUC-medarbejderne.
- *Særlige VUC-interne vidensdelingsdage* kan som en ny aktivitet blive afholdt to gange om året.

5 *Kontakt til forskningsverdenen og igangsættelse af forskningsprojekter, men i mindre omfang end tidligere*

For det femte ønskes det, at VUC Videnscenter stadig har en kontakt til forskningsverdenen og bidrager til igangsættelse af forskningsprojekter. En pointe blandt de deltagende ledere på workshopen er dog at nedprioritere igangsættelsen af forskning i de kommende år og i stedet fokusere på at sprede viden fra de igangværende projekter. Desuden er det en pointe, at der fremadrettet bør arbejdes med en højere grad af forventningsafstemning mellem forskningsverdenen og VUC'erne samt Videnscenteret. Forventningsafstemningen handler bl.a. om, hvad de deltagende VUC'er kan få ud af forskningen, og hvornår i processen der formidles delresultater og resultater fra forskningen til VUC'erne.

Fremtidig anvendelse af flere typer af formidlingsformer

Det er en central opgave for Videnscenteret at formidle viden. Der er flere forskellige formidlings-tilbud fra Videnscenteret, som VUC-ledere og -bestyrelsesformænd vurderer, at de vil benytte fremadrettet. Der er dog større andele, der er interesseret i at benytte nogle formidlings-tilbud end andre. En prioriteret liste af formidlings-tilbud er følgende:

- 1 Formidling via 1) mundtlige oplæg og 2) VUC Videnscenters hjemmeside
- 2 Formidling via 1) en kort video på internettet, 2) en kort opsummering i en PowerPoint-præsentation og 3) længere notater og forskningsreviews
- 3 Formidling gennem 1) webinar og 2) podcast.

Bemærk, at flere forskellige typer af formidlings-tilbud indgår i hver af ovenstående prioriteringslinjer. Det skyldes, at nogenlunde lige store andele af VUC-ledere og -bestyrelsesformænd vurderer, at de i høj eller nogen grad vil benytte disse formidlingsformer. Derudover synes der særligt at være et behov for udvikling af hjemmesiden, hvis den skal fungere som formidlingsplatform.

Nyhedsbrevet ønskes to-fire gange om året

Den største andel af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene ønsker, at nyhedsbrevet fra VUC Videnscenter udkommer to til fire gange om året. Fra workshop og gruppeinterview er der følgende forslag til udvikling af nyhedsbrevet:

- Nyhedsbrevet skal formidle delresultater og resultater fra forskningsprojekter
- Nyhedsbrevet skal formidle gode eksempler på praksis fra VUC'er
- Nyhedsbrevet skal have en elektronisk form med links, som henviser til uddybende beskrivelser eller artikler om emnet på VUC Videnscenters hjemmeside.

Evaluerings datamateriale

Evalueringen bygger på en workshop for VUC-ledere, to gruppeinterview med hhv. repræsentanter fra forskningssamarbejder og eksterne partnere samt en spørgeskemaundersøgelse blandt alle VUC-ledere, som er indmeldt i Lederforeningen for VUC, og bestyrelsesformænd for alle VUC'er.

2 Indledning

VUC Videnscenter blev etableret i 2012. Formålet var at skabe et knudepunkt i VUC-sektoren, der kunne initiere fælles tværgående udviklingsprojekter og videndeling på tværs af institutionerne. Videnscenterets overordnede opgaver har siden 2012 været at igangsætte forskning om og udvikling af VUC'erne samt sikre vidensopsamling og vidensdeling internt i VUC-sektoren.

Siden 2013 (til og med 2015) har Videnscenteret arbejdet med følgende tre overordnede fokusområder:

- Innovation og anvendelsesorientering i uddannelserne
- Ny voksenpædagogik
- Ledelsesudvikling på VUC.

Et sideløbende formål er at understøtte Lederforeningen for VUC og VUC Bestyrelsesforeningen med viden, der kan skærpe VUC's profil og uddannelsespolitiske position. Ressourcemæssigt består VUC Videnscenter af én medarbejder, som dog også kan trække på assistance fra andre medarbejdere i VUC Sekretariatet.

VUC Videnscenter har siden 2012 arrangeret og afholdt konferencerne VUC deler viden 2013 og VUC deler viden 2014, vidensdelingsnetværk, innovationsnetværk og forskellige temadage samt initieret forskningssamarbejder med relevante forskere.

Der er etableret følgende tre forskningssamarbejder inden sommeren 2015:

- *VUC skoleudvikling* i samarbejde med Syddansk Universitet. Projektet består af tre klynger/forskningsprojekter med hvert sit fokus og hver sin deltagerkreds blandt VUC'erne.
- *Forskning i ledelsesudvikling på VUC* i samarbejde med Syddansk Universitet. Projektet er et følgeforskningsprojekt til ledelsesudvikling.
- *Læring i praksis – vejen til bedre lederskab* i samarbejde med Copenhagen Business School. Projektet er en del af et ph.d.-projekt.

Desuden er der etableret et samarbejde om et udviklingsprojekt:

- *Lektier og læsning på VUC* i samarbejde med Nationalt Videnscenter for Læsning og Gymnasieskolernes Lærerforening (GL)

Ved etableringen af VUC Videnscenter blev det besluttet, at Videnscenteret efter 3 år skulle evalueres eksternt. VUC Videnscenter har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at gennemføre denne evaluering.

2.1 Evalueringsformål

Evalueringen af VUC Videnscenter har til formål dels at evaluere på de centrale initiativer, aktiviteter og projekter, som Videnscenteret har tilvejebragt og medvirket i, dels at opstille forventninger til mål og indsatsområder med hensyn til Videnscenterets videre arbejde. Dermed står evalueringen på to ben, et med et bagudrettet perspektiv og et med et fremadrettet perspektiv.

Evalueringen har særligt fokus på følgende fire områder:

- De forskningsprojekter, Videnscenteret har medvirket til at igangsætte
- De gennemførte vidensopsamlings- og vidensdelingsaktiviteter
- VUC Videnscenter som sparringspartner og vejleder med hensyn til igangsættelse af forskning og udvikling lokalt på landets VUC'er
- VUC Videnscenters betydning som en samlet indgang til VUC for eksterne samarbejdspartnere og vidensformidler over for eksterne samarbejdspartnere.

Nærværende rapport vil først gennemgå de aktiviteter, som er gennemført, dvs. før sommeren 2015, og herefter redegøre for forslag til mål og indsatsområder, som er fremkommet gennem evalueringen.

Videnscenteret har ikke definerede mål for, hvornår arbejdet med de enkelte områder kan betragtes som succesfuldt. Det betyder, at det i evalueringen ikke er muligt entydigt at konkludere, om formålene med de enkelte områder er opfyldt.

2.2 Metodevalg

Evalueringen består af tre metodeelementer, både kvalitative og kvantitative:

- Workshop for VUC-ledere (10 deltagere)
- Gruppeinterview:
  - Med tre repræsentanter fra samarbejdsprojekterne: 1) VUC skoleudvikling, 2) Voksenunderviserens praksislæring – et studie i VUC-læreres didaktiske erfaringer samt 3) Lektier og læsning på VUC
  - Med to eksterne samarbejdspartnere fra hhv. Undervisningsministeriet og Gymnasieskolenes Lærerforening (GL)
- Spørgeskemaundersøgelse blandt alle VUC-ledere (øverste ledere og mellemledere), som er medlemmer af Lederforening for VUC, og bestyrelsesformænd for alle landets 31 VUC'er.

Elementerne spiller sådan sammen, at workshop og gruppeinterviews har dannet baggrund for det spørgeskema, som efterfølgende er sendt ud til VUC-ledere og -bestyrelsesformænd.

Workshop og gruppeinterview

Den afholdte workshop og de to gruppeinterview havde til formål med udgangspunkt i de fire ovenstående fokusområder at undersøge de tre grupper af deltageres erfaringer med og ønsker til VUC Videnscenter. Workshopen og de to gruppeinterview skulle samlet set bidrage til at belyse:

- erfaringerne med Videnscenterets arbejde blandt deltagerne
- forventningerne til det fremtidige arbejde
- inputtene til Videnscenterets målopfyldelse.

Gruppeinterviewet med repræsentanter fra samarbejdsprojekterne havde deltagelse af to forskere og en konsulent, som alle tre er i gang med et samarbejde med VUC Videnscenter. Flere parter var oprindeligt inviteret til at deltage i interviewene, men det var ikke muligt at finde tidspunkter, hvor alle kunne deltage. Også til gruppeinterviewet med de eksterne samarbejdspartnere var der oprindeligt inviteret flere deltagere, men heller ikke her var det muligt indenfor projektets tidshorisont at finde et tidspunkt, hvor flere kunne deltage.

VUC Videnscenter har foreslået deltagerne til gruppeinterviewene og workshopen og godkendt de endelige deltagerlister.

Workshop og gruppeinterview er gennemført i september 2015.

Spørgeskemaundersøgelse

Der er gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt alle VUC-ledere (øverste ledere og mellemledere), som er medlem af Lederforeningen for VUC, og bestyrelsesformænd for alle landets 31 VUC'er.

Dette betyder, at flere ledere på det samme VUC har fået tilsendt spørgeskemaet. Samlet set omfatter spørgeskemaundersøgelsen svar fra personer tilknyttet 29 forskellige VUC'er, hvilket betyder, at næsten alle VUC'er er repræsenteret i undersøgelsen. Spørgeskemaundersøgelsen bygger på den viden, som er fremkommet under de fortløbende gruppeinterview og på workshoppen med VUC-ledere. Formålet med spørgeskemaundersøgelsen er især at undersøge, hvordan respondenterne ser det fremtidige udviklingsarbejde i VUC Videnscenter, og hvilke opgaver respondenterne finder mest væsentlige i arbejdet.

Spørgeskemaet er udsendt til 221 respondenter, og der er indkommet 129 besvarelser, hvilket svarer til en svarprocent på 58 %. Vi vurderer overordnet set, at svarprocenten er tilfredsstillende. På den ene side kunne vi selvfølgelig have ønsket os en endnu højere svarprocent, i betragtning af at lederne og bestyrelsesformændene har skullet udfylde et spørgeskema om deres forenings videnscenter; på den anden side er denne svarprocent på et typisk niveau for spørgeskemaundersøgelser og dermed på et niveau, som normalt bliver vurderet som tilfredsstillende. Hertil bemærker vi, at repræsentanter fra 29 ud af 31 VUC'er har deltaget i undersøgelsen, og der således er repræsentanter fra de fleste VUC'er, hvilket vi vurderer som positivt. Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført i oktober og november 2015.

Projektgruppe

Evalueringen er gennemført af en projektgruppe bestående af specialkonsulent Vicki Facius (projektleder fra marts 2015), evalueringskonsulent Mille Lassen (fra august 2015), evalueringskonsulent Ida Marie Behr Bendiksen (november 2014 – august 2015), metodekonsulent Cecilie Juul Jørgensen, praktikant Nina Hjort (fra august 2015), evalueringsmedarbejder Sofie Nohr Jakobsen (til august 2015) og metodemedarbejder Rosa Hansen.

2.3 Rapportens opbygning

Udover resume og indledning indeholder rapporten fire kapitler. De tre første har blikket rettet bagud mod de aktiviteter, som er gennemført, mens rapportens sidste kapitel fokuserer på de fremtidige ønsker til Videnscenterets fokusområder:

- Kapitel 3 handler om forskningstiltagene, som Videnscenteret har indgået i
- Kapitel 4 sætter fokus på de afholdte vidensopsamlings- og vidensdelingsaktiviteter i regi af Videnscenteret
- Kapitel 5 drejer sig hhv. om Videnscenteret som sparringspartner og vejleder for VUC'er og om Videnscenterets betydning for eksterne samarbejdspartnere
- Kapitel 6 handler om ønskerne til Videnscenterets opgaver fremadrettet.

3 De igangsatte forskningsprojekter

Med det erklærede formål at igangsætte forskning og udvikling i VUC-sektoren har der været et stort fokus fra VUC Videnscenters side på at gøre VUC-sektoren til et interessant emne for forskerverdenen. Ligesom det har været en del af VUC Videnscenters opdrag, at centeret skulle få forskere til at interessere sig for VUC. I dette kapitel viser vi, at Videnscenteret ved brug af forskellige strategier har været med til at "skubbe" til en forskningsinteresse, så der er blevet sat forskning i gang på VUC-området. Vi beskriver også, at en fremtidig udfordring er at få skabt en god balance mellem på den ene side den rette tid til og de rette forhold for forskningens praksis og på den anden VUC'ernes forventninger om formidling og udvikling.

3.1 Opsøgende arbejde har sikret forskningsamarbejder

I interviewet med de to forskere og den ene konsulent hæfter vi os ved, at det især er det opsøgende arbejde, som videnscentermedarbejderen har lavet, som har været afgørende for, at forskningssamarbejderne er blevet en realitet. Det har ledt både til, at der blev igangsat projekter rettet mod VUC, og til, at forskere, der allerede beskæftigede sig med feltet, fik en kontakt til Videnscenteret og i et vist omfang til hinanden.

Alle tre interviewede, hhv. forskere og konsulent, beskriver, hvordan de i forskellige sammenhænge er blevet kontaktet af videnscentermedarbejderen om fælles interesseområder eller projektinteresser. En forsker fra projektet VUC skoleudvikling fortæller, at han blev kontaktet, og derfra blev der arrangeret en fælles konference om projektidéen, hvor interesserede VUC'er kunne dukke op. På baggrund af de kontakter, som konferencen skabte, kunne forskningsprojektet gå i gang ved hjælp af blandt andet midler fra de deltagende VUC'er. En anden forsker fortæller, at hun blev kontaktet, fordi videnscentermedarbejderen mente, at hendes igangværende forskningsprojekt om VUC kunne være interessant for VUC Videnscenter. Denne kontakt har resulteret i, at forskeren både har deltaget i og selv har holdt oplæg på flere konferencer i regi af VUC Videnscenter.

En anden tilgang, som videnscentermedarbejderen har gjort brug af, er at holde regelmæssige møder med relevante personer både indenfor og udenfor sektoren med fokus på gensidig udveksling af erfaring og viden. Dette har gjort sig gældende både i den mere forskningsfokuserede sammenhæng og i en mere ekstern kontekst, som også beskrives i afsnit 5.2. Det var gennem et sådant møde, at det sidste projekt, som var repræsenteret ved interviewet med forskere, kom i stand. Konsulenten fortæller, hvordan han blev taget med til et vidensdelingsmøde, som var et led i en regelmæssig møderække med halvårlige møder, som videnscentermedarbejderen organiserede.

Videnscenteret har således dels medvirket til, at forskere har fået øjnene op for VUC-konteksten, dels været behjælpelig med at skabe kontakt til VUC'erne og dermed lettet arbejdet med at finde deltagere til forskernes projekter.

Samarbejdet med VUC Videnscenter har smidiggjort kontakten

Der er blandt forskerne og konsulenten en klar oplevelse af, at samarbejdet med VUC Videnscenter har været med til at gøre det lettere og dermed mere attraktivt at samarbejde med VUC-området. En forsker beskriver samarbejdet som noget nær perfekt set fra en forskervinkel. Han uddyber, at det blandt andet skyldes, at VUC Videnscenter har en unik rolle som en national samarbejdspartner med god kontakt til hele sektoren. Derudover har han oplevet stor interesse fra VUC Videnscenter med hensyn til at formidle hans forskningsprojekt og arrangere konferen-

cer. Netop lydhørhed fra Videnscenteret er noget, som går igen. Det opleves fra forskernes og konsulentens side, som om der er tillid til dem og til, at projekterne nok skal komme i mål. Dermed er det vores indtryk, at en grund til, at samarbejdet fungerer så smidigt, er den gensidige respekt for den enkeltes opgaver og faglighed.

Det er oplevelsen blandt forskerne og konsulenten, at videnscentermedarbejderen især har haft fokus på at organisere. Dette gælder både rekruttering af deltagere og planlægning af konferencer og andre faglige arrangementer og i forbindelse med ansøgninger om midler til gennemførelse af projekterne. Derudover har videnscentermedarbejderen i et tilfælde også haft fokus på at bibeholde forskningsprojektets fokus på praksisanvendelse og dermed også på at holde projektet anvendelsesorienteret for de VUC'er, som har deltaget i det pågældende projekt.

3.2 Deltagelse i forskningsprojekterne ses overordnet som positivt

På workshoppen med lederne fra VUC udtrykker de en overordnet positiv oplevelse af de forskningsprojekter, som VUC Videnscenter har medvirket til at få sat i gang. Der er blandt deltagerne i workshoppen opbakning til, at VUC Videnscenter har fokus på at igangsætte forskning og dermed udvikle VUC-sektoren. Dette kommer også til udtryk i nogle af de fordele, som VUC-lederne konkret oplever, ved at deres VUC deltager i forskellige forsknings samarbejder.

Nogle af de helt konkrete fordele, som blev nævnt, er:

- Flere forskere tilknyttet til VUC-sektoren sikrer vidensopbygning
- Forskningsbaseret viden styrker VUC-sektoren
- Der er en høj grad af stolthed blandt lærere, som har deltaget i forskningsprojekterne

Der er dog også overvejelser om, hvordan man bedst optimerer processen:

- Lærerne skal opleve "at få noget med hjem"
- Det er vigtigt med en forventningsafstemning inden projektopstart

VUC skoleudvikling er det største projekt

Projektet VUC skoleudvikling er et stort forskningsprojekt, som er blevet initieret via VUC Videnscenters opsøgende arbejde i forskningsverdenen og kontakt til VUC'erne. Det er gennemført i samarbejde med 11 VUC'er, og det er også det projekt, som er mest kendt blandt deltagerne i workshoppen for ledere. De 11 deltagende VUC'er har hver betalt 200.000 kr. for at indgå i projektet, se nedenstående boks.

VUC skoleudvikling (også kaldet klyngeprojektet)

Projektet er etableret i samarbejde med Syddansk Universitet og består af tre klynger:

Klynge 1: **Ny skriftlighed i forskellige fag** – denne klynge er opstået på baggrund af forskernes idéer. Lærerne har derefter afprøvet nogle af forskernes fastsatte modeller.

Klynge 2: **Didaktisk innovation** – lærerne har udviklet projekter, som der er lavet etnografiske studier af.

Klynge 3: **Lærerefleksion i det senmoderne lærerarbejde** – lærerne har her haft fokus på, hvad der sker med lærerrollen. De har reflekteret over forskellige emner, fx inklusion, og lavet interventioner på baggrund af dette.

Til foråret udkommer en bog, som omfatter alle tre klynger. Der er allerede udkommet en bog på baggrund af Klynge 2's arbejde: *Didaktisk innovation på VUC – 24 idéer til undervisningsudvikling*. Derudover udarbejder Klynge 1 og Klynge 3 klynge-specifikke delrapporter.

De 11 VUC'er, som deltager i projektet, er fordelt på de tre klynger. De enkelte VUC'er har betalt 200.000 kr. for at deltage i forskningsprojektet.

Fem af deltagerne i workshoppen har haft deres VUC med i projektet VUC skoleudvikling. Der er forskellige oplevelser af deltagelsen i forskningsprojektet. VUC'erne i de tre klynger har haft forskellige grader af indflydelse på, hvilke områder forskningen var rettet mod. I klyngen "Lærerefleksions i det senmoderne lærerarbejde" har lærerne haft en større indflydelse på, hvad de vil arbejde med at udvikle i deres undervisning, end fx i klyngen "Ny skriftlighed i forskellige fag", hvor forskerne havde fastlagt områderne. I klyngerne med mindre indflydelse har lærerne efterspurgt at kunne påvirke forskningsretningen mere. Dette ses også, ved at nogle ledere udtrykker, at de har været tilfredse med udbyttet og arbejdet i klyngerne, mens enkelte føler, at der har været et andet fokus end det, de indvilgede i at deltage i og give penge til. De udtrykker også en oplevelse af, at de i nogen grad blev brugt mere som redskab for forskningen end som projektpartner.

3.3 Forventningsafstemning er vigtigt i samarbejdet med forskere

Lederne på VUC'erne giver på workshoppen udtryk for, at der er behov for forventningsafstemning i samarbejdet med forskerne. Ønsket om forventningsafstemning fra VUC-ledernes side bygger på, at VUC-lærerne har en forventning om at få noget konkret og brugbart ud af deltagelsen i de forskellige projekter. Lederne på VUC'erne lægger stor vægt på, at deres medarbejdere skal opleve, at de "kommer hjem med noget". Den oplevelse forstærkes af, at VUC'erne har givet penge til projektet. Derfor oplever de også, at behovet for at forventningsafstemme er større, end hvad der er sket hidtil.

På baggrund af workshop og gruppeinterview vil vi her pege på, at der er et særligt behov for at forventningsafstemme med hensyn til de projekter, hvor VUC'erne har betalt for deltagelse. I datamaterialet fra gruppeinterview og workshop hæfter vi os ved, at der er forskellige forståelser af, hvilken betydning og hvilke konsekvenser det bør have, at VUC'erne har bidraget med midler til de forskningsprojekter, de har indgået i. Vi opstiller her tre overordnede analytiske forståelser af betydningen:

- 1 'Deltagerbetalingen' fra VUC'erne kan forstås som et bidrag til at nå målet om at øge den forskningsviden, som produceres i om VUC-sektoren. Midlerne gives altså til et fælles gode for VUC-sektoren og ikke med en forventning om et direkte afkast til det enkelte VUC.
- 2 'Deltagerbetalingen' kan også forstås som sidestillet med, når der købes konsulentytelser i forbindelse med konkrete former for udvikling, fx ledelsesudvikling eller fagfaglige oplæg. Midlerne gives her med en forventning om et direkte afkast i form af udvikling på VUC'et.
- 3 Endelig kan betalingen forstås som en mellemting mellem de to foregående, hvor pengene betyder, at VUC'erne kan påvirke forskningen og inddrages i, hvor og hvordan der skal forskes. Midlerne gives dermed med en forventning om både indflydelse og direkte afkast, men også med en forståelse af, at målet med forskningen er andet og mere end afkastet til det enkelte VUC.

Fra workshoppen med lederne hæfter vi os ved, at det ikke er gjort klart for dem, hvilken betydning det var meningen, at 'deltagerbetalingen' skulle have for deres VUC'er. Der synes derfor at være behov for at tydeliggøre, hvilke forpligtelser og muligheder der følger med at give penge til et konkret forskningsprojekt, for derved at optimere mulighederne for et smidigt samarbejde. En forventningsafstemning med hensyn til disse forskellige måder at anskue forholdet mellem VUC og forsker på bliver essentiel for, hvordan projektets værdi og succes opfattes af partnerne. Her kan VUC Videnscenter have en vigtig rolle med hensyn til at få samarbejdet til at fungere så smidigt som muligt. Dette kan blandt andet ske ved at facilitere samarbejdet og tydeliggøre de rammer, som er aftalt.

Er der brug for forskning eller konsulentbistand?

På workshoppen blev vi opmærksomme på, at der er flere forskellige holdninger til denne problematik. Lederne er ikke alle enige om, hvad behovet egentlig er. Er der behov for ny forskning og dermed forskere, som kender sektoren godt? Eller er der behov for at få viden om konkrete problemstillinger her og nu, hvilket en konsulent måske bedre kan give?

Dette kan også ses som et langsigtet og et kortsigtet perspektiv. Opbygning af forskningsviden og forskere, som kender VUC-sektoren godt, tager tid og giver måske først afkast i form af brugbar viden ude på institutionerne langt senere i processen. Dette kan være ønskværdigt, hvis man fra et ledelsesperspektiv ønsker et større politisk fokus på sektoren. Derimod kan brugbar viden, som deltagerne kan tage med sig hjem og implementere hurtigt, være ønskværdigt i en situation, hvor man er mere orienteret mod at udvikle VUC'erne eller afhjælpe konkrete problemstillinger. Det er et spørgsmål, som vi er stødt på flere gange i løbet af evalueringen, og det knytter an til en strategisk diskussion, som må tages i VUC-sektoren.

3.4 Mange kender VUC Videnscenters forskningssamarbejder

Med hensyn til forskningen er det en stor del af VUC Videnscenters opgave ikke kun at igangsætte forskning, men samtidig sikre, at den viden, der skabes, bliver ledt tilbage i sektoren. Det synes i et vist omfang at være lykkedes.

I spørgeskemaundersøgelsen har vi set på, om de VUC-ledere, hvis VUC *ikke* deltager i forskningsprojekterne, og VUC-bestyrelsesformændene, kender til forskningsprojekterne. Resultaterne fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1
Andele af VUC-ledere og bestyrelsesformænd, der har hørt om følgende forskningsprojekter igangsat i samarbejde med VUC Videnscenter

	VUC skoleudvikling (Klynge-projektet)	Forskning i ledelsesudvikling på VUC	Læring i praksis
VUC-ledere	46 %	61 %	47 %
VUC-bestyrelsesformænd	40 %	35 %	25 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd

Note: VUC skoleudvikling: VUC-ledere (N = 82), VUC-bestyrelsesformænd (N = 20), Forskning i ledelsesudvikling på VUC: VUC-ledere (N = 84), VUC-bestyrelsesformænd (N = 20), Læring i praksis: VUC-ledere (N = 96), VUC-bestyrelsesformænd (N = 20).

Tabellen viser, at mellem 46 % og 61 % af de VUC-ledere, hvis VUC ikke deltager i forskningsprojekterne, har hørt om de tre nævnte forskningsprojekter. Blandt samtlige deltagende bestyrelsesformænd i spørgeskemaundersøgelsen er det mellem 25 % og 40 % af bestyrelsesformændene, der har hørt om projekterne.

Der er ikke defineret et succeskriterium for, hvor store andele af lederne og bestyrelsesformændene der skal kende til projekterne. Det kan diskuteres, om ovenstående andele er tilfredsstillende, eller om der burde have været mere løbende vidensdeling fra projekterne rettet mod ledere og bestyrelsesformænd.

Forskningsviden kan ikke altid formidles løbende

Et generelt dilemma med hensyn til at gennemføre forskning er, at man på den ene side ønsker løbende og hurtig formidling af resultaterne, og at forskning på den anden side tager tid. En af forskerne beskriver, hvordan der er modsatrettede ønsker mellem politiske organisationer som VUC Videnscenters ønske om løbende at få de nyeste resultater og informere om igangværende forskning og forskerens behov for at begrave sig i forskningen og først præsentere resultaterne, når analyserne er færdige. Netop denne problematik har han også oplevet i sit samarbejde med VUC Videnscenter. Problemet er blevet løst, ved at forskeren har indvilget i at holde nogle oplæg løbende og holde orienteringsmøder med videnscentermedarbejderen (seks møder i løbet af to år) i stedet for at lave delrapporter. Derudover har videnscentermedarbejderen ladet projektet arbejde.

Den nævnte problematik med hensyn til tidsdimensionen vil oftest være til stede i forbindelse med forskningsprojekter. Det kan derfor være hensigtsmæssigt, at VUC Videnscenter i fremtiden overvejer, om og hvordan der kan formidles undervejs i processen, fx ved hjælp af en fastlagt formidlingsplan, se også afsnit 6.1. Værdien af dette ses også i gruppeinterviewet med forskerne, hvor det er oplevelsen, at de er positive med hensyn til det arbejde, som videnscentermedarbejderen har lagt i at planlægge og arrangere forskellige formidlingstiltag. Dette hænger sammen med forskernes hverdag, hvor der ikke altid er god tid til formidling. Forskerne forklarer, hvordan det er en del af deres virke på universiteterne at formidle viden, men at det i praksis ofte bliver nedprioriteret.

Det er ikke kun VUC Videnscenter men også VUC-lederne, der har et ønske om, at forskningen bliver mere synlig, og at der kommer resultater undervejs i forløbet.

4 De afholdte vidensopsamlings- og vidensdelingsaktiviteter

VUC Videnscenter har igangsat forskellige typer af aktiviteter for at understøtte vidensdeling i VUC-sektoren. Det drejer sig om:

- Konferencen VUC deler viden, som er afholdt i 2013 og 2014.
- Temadage
- Netværk
- Nyhedsbrev og hjemmeside.

I dette kapitel fokuserer vi på aktiviteterne og beskriver, at der generelt set er en stor tilfredshed med konferencen VUC deler viden blandt dens deltagere, mens der er en mindre brug af temadage og netværk. Nyhedsbrevet bliver generelt set læst af VUC-ledere og bestyrelsesformænd, og de oplever også overordnet, at hjemmesiden lever op til deres forventninger. Eksterne samarbejdspartnere er dog mere kritiske over for anvendeligheden af hjemmesiden.

4.1 VUC deler viden er Videnscenterets "flagskib"

VUC Videnscenter har afholdt to konferencer med titlen VUC deler viden. Den første konference blev afholdt i Syddansk Universitets lokaler i Odense, mens den anden konference blev afholdt på HF & VUC FYN. Den første konference havde et bredt fokus på udvikling i sektoren, mens den anden havde et specifikt tema, som blev afspejlet i konferencens titel "Skolebyggeri, skoleudvikling og nye læringsmiljøer – hvad er sammenhængen?".

Et overordnet billede er, at der er en stor tilfredshed med konferencerne blandt deltagerne; samtidig er det dog kun en begrænset andel af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene, som har deltaget.

Af tabel 2 fremgår andelen af deltagere blandt VUC-ledere og bestyrelsesformænd i VUC deler viden i 2013 og 2014.

Tabel 2

Andele af VUC-ledere og -bestyrelsesformænd, der har deltaget i konferencen VUC deler viden i henholdsvis 2013 og 2014

	VUC deler viden 2013	VUC deler viden 2014
VUC-ledere (N = 109)	26 % (28)	24 % (26)
VUC-bestyrelsesformænd (N = 20)	10 % (2)	15 % (3)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd

Tabellen viser, at blandt lederne har hhv. 26 % og 24 % (svarende til hhv. 28 og 26 personer ud af 109) deltaget i de to år. Af de 20 bestyrelsesformænd, der indgår i spørgeskemaundersøgelsen, er det kun hhv. 10 % og 15 % (svarende til hhv. 2 og 3 personer), der har deltaget i konferencerne.

Vi kender ikke succeskriterierne for deltagelse blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd, men at det kun er omkring en fjerdedel af VUC-lederne, der deltager, må give stof til eftertanke. Det er en overvejelse værd, hvorvidt det er tilfredsstillende, at omkring hver fjerde VUC-leder i under-

søgelsen har deltaget i VUC deler viden-konferencen, da den ses som en vigtig konference i sektoren¹.

Tabel 3 viser, i hvilken grad de VUC-ledere, der har deltaget i konferencerne, er tilfredse med udbyttet.

Tabel 3
I hvilken grad var du tilfreds med udbyttet af VUC deler viden i 2013/2014?

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Total
VUC-ledere, der deltog i 2013 (N = 28)	57 %	43 %	0 %	0 %	100 %
VUC-ledere, der deltog i 2014 (N = 25)	64 %	28 %	8 %	0 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd

Note: Dette spørgsmål er stillet til både VUC-ledere og -bestyrelsesformænd, som har deltaget i VUC deler viden i 2013 eller 2014. VUC-bestyrelsesformændene er ikke medtaget, da der kun var tre respondenter.

Tabellen viser, at samtlige VUC-ledere, der deltog i konferencen i 2013, i høj (57 %) eller nogen (43 %) grad var tilfredse med udbyttet af konferencen. Blandt VUC-lederne, der deltog i 2014, var 92 % i høj (64 %) eller nogen (28 %) grad tilfredse med udbyttet af konferencerne. Blandt bestyrelsesformændene har to personer svaret på spørgsmålene for begge conferenceår. For begge år gælder, at én bestyrelsesformand i høj grad var tilfreds med udbyttet, mens én bestyrelsesformand i nogen grad var tilfreds med udbyttet.

Den relativt store tilfredshed med udbyttet af konferencerne genfinder vi blandt VUC-lederne, som deltog i EVA's workshop. Lederne omtaler her konferencerne som "Videnscenterets flag-skib". Lederne fremhæver det som positivt, at konferencerne er direkte og udelukkende fokuseret på VUC og omhandler problemstillinger med relevans for sektoren. De nævner desuden, at der har været gode plenumoplæg, ministerbesøg samt nogle gode og relevante workshoper. Det er Videnscenteret, der har fået konferencerne sat i værk og dermed har påbegyndt en konference-række, hvor VUC'er og eksterne samarbejdspartnere kan mødes om VUC-relaterede emner. Ifølge lederne har det en betydning både indadtil i sektoren og udadtil, at VUC har fået en sådan konference. Det er oplevelsen på workshoppen, at VUC deler viden er med til at profilere VUC-sektoren.

I EVA's gruppeinterview med eksterne samarbejdspartnere – fra hhv. Undervisningsministeriet og GL – fremhæver de VUC deler viden 2013 som et relevant og inspirerende arrangement. Til gengæld nævner de, at VUC deler viden 2014 – med sit tema "Skolebyggeri, skoleudvikling og nye læringsmiljøer – hænger det sammen?" – ikke i lige så høj grad havde fokus på VUC'ernes kerneydelse i form af god undervisning af kursisterne. Det lægger op til fremtidige overvejelser om konferencetemaer for Videnscenteret.

4.2 Temadage og vidensdelingsnetværk er mindre kendte og svære at skelne fra hinanden

VUC Videnscenter har også arrangeret temadage og vidensdelingsnetværk. En overordnet konklusion, som går på tværs af interviewmateriale og spørgeskema, er, at disse aktiviteter er mindre kendte end VUC deler viden og kan være svære at skelne fra hinanden.

¹ Det er værd at bemærke, at der ikke er markant forskel med hensyn til andelen af øverste VUC-ledere og mellemledere, der deltager. I VUC deler viden 2013 deltog 30 % (7) af de øverste ledere og 24 % (21) af mellemlederne. I VUC deler viden 2014 deltog 35 % (8) af de øverste ledere og 21 % (18) af mellemlederne.

Af tabel 4 fremgår det, hvor stor en andel af VUC-lederne der har hørt om de forskellige aktivitetstyper.

Tabel 4
Har du hørt om følgende aktiviteter arrangeret af VUC Videnscenter? (N = 109)

	Ja	Nej	Total
Temadage	49 %	51 %	100 %
Vidensdelingsnetværk for udviklingsmedarbejdere	40 %	60 %	100 %
Innovationsnetværk for udviklingsmedarbejdere	32 %	68 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd

Note: Dette spørgsmål er kun stillet til VUC-ledere.

Tabellen viser, at 49 % af VUC-lederne har hørt om temadage, 40 % har hørt om vidensdelingsnetværk for udviklingsmedarbejdere, og 32 % om innovationsnetværk for udviklingsmedarbejdere.

Det, at lederne har et kendskab til aktiviteterne, betyder dog ikke nødvendigvis, at de eller deres VUC har deltaget i arrangementerne. På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen kan vi se, at:

- 30 % af VUC-lederne (svarende til 33 personer) har svaret bekræftende på, at de eller deres VUC har deltaget i temadage
- 12 % af VUC-lederne (svarende til 13 personer) har svaret bekræftende på, at de eller deres VUC har deltaget i vidensdelingsnetværk for udviklingsmedarbejdere
- 8 % af VUC-lederne (svarende til 9 personer) har svaret bekræftende på, at de eller deres VUC har deltaget i innovationsnetværk for udviklingsmedarbejdere.

Det skal tilføjes, at ledere fra samme VUC'er har besvaret spørgeskemaet. Ovenstående dækker dermed ikke over antallet af VUC'er, der har deltaget i aktiviteterne. Blandt VUC-lederne er der således relativt få, som enten selv har deltaget eller har kendskab til, at deres VUC har deltaget i aktiviteterne. Det bør være en væsentlig overvejelse i VUC Videnscenter, hvorvidt disse tal er tilfredsstillende. Derudover hæfter vi os i forbindelse med workshoppen med VUC-ledere ved, at lederne har svært ved at skelne de enkelte aktiviteter fra hinanden. Lederne nævner bl.a. at have deltaget i aktiviteter i regi af Videnscenteret, men at det ikke har været helt tydeligt for dem, om disse aktiviteter blev afholdt som temadage eller som led i netværksaktiviteter. Lederne fortæller, at indholdet i de arrangementer, de har deltaget i, har været udmærket, og påpeger dermed, at det kan være hensigtsmæssigt fortsat at afholde sådanne arrangementer. Det skal dog fremadrettet overvejes, hvilken form arrangementerne skal have.

VUC-lederne nævner på workshoppen, at formen nok ikke skal trække på netværksidéen. Den har været svær at gennemføre. Det skyldes, at netværksidéen kræver, at det er de samme personer, der møder op til hvert netværksarrangement. Det har ikke altid kunnet lade sig gøre på grund af fx travlhed og udskiftninger i personalegruppen. Desuden er det ikke alle de arrangementer, som VUC Videnscenter har afholdt, som er relevante for den samme gruppe af medarbejdere. Lederne foretrækker i stedet anvendelsen af temadage, som kan gøre det nemmere at sende de relevante personer til de specifikke temadage; se også afsnit 6.1.

4.3 Umiddelbar tilfredshed med nyhedsbreve og hjemmeside

VUC Videnscenter har halvårligt udsendt nyhedsbreve og har en hjemmeside. Der er umiddelbar tilfredshed med disse to formidlingsformer blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd.

Tabel 5 indeholder VUC-ledernes og -bestyrelsesformændenes svar på, om de læser nyhedsbrevet fra VUC Videnscenter.

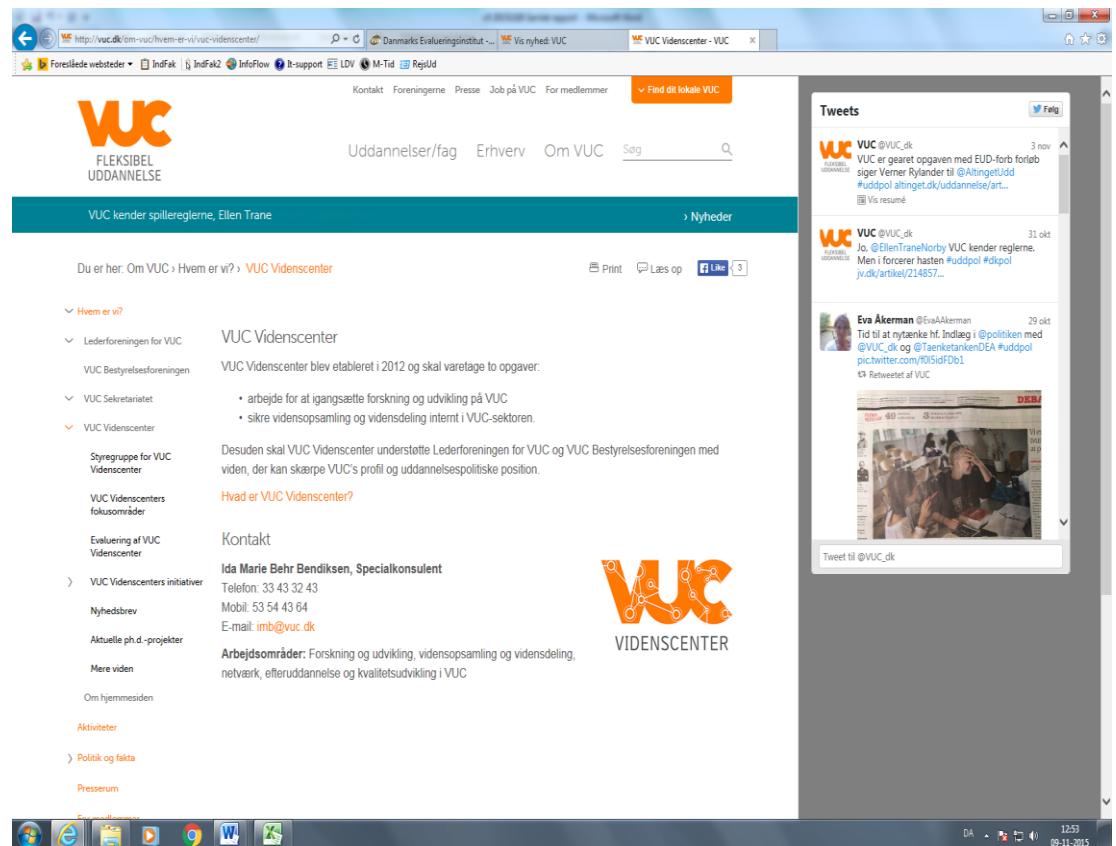
Tabel 5
Læser du nyhedsbrevet fra VUC Videnscenter?

	Hver gang	Nogle gange	Aldrig	Ved ikke	Total
VUC-ledere (N = 109)	39 %	50 %	9 %	3 %	100 %
Bestyrelsesformænd (N = 20)	25 %	70 %	5 %	0 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt VUC-ledere og bestyrelsesformænd.

Tabel 5 viser, at 89 % af VUC-lederne har svaret, at de læser nyhedsbrevet hver gang (39 %) eller nogle gange (50 %). Af bestyrelsesformændene har 75 % svaret, at de læser nyhedsbrevet hver gang (25 % svarende til 5 personer) eller nogle gange (70 % svarende til 14 personer). Nyhedsbrevet synes dermed generelt set at blive læst. I forbindelse med workshoppen hæfter vi os dog ved, at det for VUC-lederne kan være svært at afgøre, om de har læst Videnscenterets nyhedsbrev, eller om de har læst det nyhedsbrev, som de også regelmæssigt modtager fra VUC Sekretariatet. De to nyhedsbreve kan opfattes som overlappende.

VUC Videnscenters hjemmeside er en underside til VUC Sekretariatets hjemmeside og ser sådan ud:

The image is a screenshot of a web browser displaying the VUC Videnscenter website. The browser's address bar shows the URL 'http://vuc.dk/om-vuc/hvem-er-vi/vuc-videnscenter/'. The website has a blue header with the VUC logo and the text 'FLEKSIBEL UDDANNELSE'. Below the header, there are navigation links for 'Uddannelser/fag', 'Erhverv', and 'Om VUC'. A search bar is also present. The main content area is divided into a sidebar on the left and a main content area on the right. The sidebar contains a tree view with categories like 'Hvem er vi?', 'Lederforeningen for VUC', 'VUC Sekretariatet', and 'VUC Videnscenter'. The main content area displays 'VUC Videnscenter' information, including a description of its role, contact details for Ida Marie Behr Bendixsen, and a logo. On the right side of the page, there is a Twitter feed showing several tweets from VUC and other users. The browser's taskbar at the bottom shows various application icons and the system clock indicating 12:53 on 09-11-2015.

Kilde: Skærmprent fra <http://vuc.dk/om-vuc/hvem-er-vi/vuc-videnscenter/> den 9. november 2015.

Hjemmesiden indeholder kontaktoplysninger, oplysninger om Videnscenterets initiativer, forskningsprojekter, Videnscenterets nyhedsbreve m.m. Hjemmesiden kan dog i højere grad siges at være "et relativt stationært visitkort" end en "levende hjemmeside" med hyppige opdateringer og mulighed for at hente viden om VUC-sektoren. Det er et element, som bl.a. de interviewede forskere påpeger.

Af tabel 6 fremgår, i hvilken grad VUC-ledere og -bestyrelsesformænd vurderer, at hjemmesiden lever op til deres forventninger.

Tabel 6
I hvilken grad opfylder VUC Videnscenterets hjemmeside i sin nuværende form dine forventninger?

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Total
VUC-ledere (N = 101)	15 %	68 %	14 %	3 %	100 %
Bestyrelsesformænd (N = 17)	12 %	59 %	24 %	6 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd

Tabellen viser, at 83 % af VUC-lederne i høj (15 %) eller i nogen grad (68 %) vurderer, at hjemmesiden i sin nuværende form opfylder deres forventninger. Blandt bestyrelsesformændene er det 71 %, der vurderer, at hjemmesiden i høj (12 % svarende til 2 personer) eller nogen grad (59 % svarende til 10 personer) opfylder deres forventninger.

Dermed kan vi sige, at en stor del af VUC-lederne og bestyrelsesformændene udtrykker en overordnet tilfredshed med hjemmesiden. Samtidig er der dog brug for en overvejelse om, hvilket ambitionsniveau VUC Videnscenter har for sin hjemmeside. 59 % af bestyrelsesformændene og 68 % af VUC-lederne oplever, at hjemmesiden i *nogen grad* opfylder deres forventninger, hvilket må tolkes som, at der er områder, hvor hjemmesiden ikke lever op til forventningerne.

Eksterne samarbejdspartnere kan umiddelbart have andre forventninger til en hjemmeside fra et videnscenter. Fx er det en pointe fra gruppeinterviewene med forskerne og de eksterne, at en umiddelbar forventning til et videnscenteres hjemmeside er, at den indeholder opdaterede nyheder og er brugervenlig. Det vil gøre det indbydende at "klikke rundt" på hjemmesiden og ikke mindst have en betydning for, om man vender tilbage til siden. Som det bliver vurderet i interviewene, vil det nok være relativt begrænset, hvor mange af de eksterne samarbejdspartnere der vil besøge hjemmesiden (flere gange) med dens nuværende form og informationsniveau. Det er klart, at det er en prioritering, hvor meget energi og hvor mange ressourcer der kan lægges i arbejdet med hjemmesiden, da det er ressourcekrævende at vedligeholde en brugervenlig hjemmeside.

5 VUC Videnscenter som sparringspartner

VUC Videnscenter er tiltænkt en rolle som sparringspartner både i et internt perspektiv over for de enkelte VUC'er og eksternt over for de eksterne samarbejdspartnere. Kapitlet viser, at med hensyn til den interne sparringsfunktion har VUC Videnscenters oprindelige opgave med at rådgive VUC'er per telefon og e-mail ikke fungeret efter planen. Med hensyn til den eksterne sparringsfunktion viser kapitlet, at Videnscenteret har fungeret godt som bindeled til eksterne sparringspartnere.

5.1 Rådgivning af VUC'er per telefon og e-mail er ikke blevet anvendt i særlig grad

Oprindeligt var det intentionen, at Videnscenteret skulle rådgive VUC'er per telefon og e-mail. På baggrund af workshoppen noterer vi os, at Videnscenteret sandsynligvis ikke har haft den funktion eller i hvert fald kun i meget begrænset omfang. VUC-lederne på workshoppen udtrykker, dels at de aldrig selv har brugt Videnscenteret i den funktion, dels at de ville være usikre med hensyn til, præcis hvilke emner videnscentermedarbejderen skulle "rådgive" dem om, og dels at et videnscenter med én person vil have ressourcemæssigt vanskeligt ved at have en åben rådgivningsfunktion.

Nogle af VUC'erne har i stedet haft besøg af videnscentermedarbejderen. Der har været forskellige formål med disse besøg, dels at videnscentermedarbejderen informerer og orienterer, dels at videnscentermedarbejderen får et kendskab til det enkelte VUC og dets tiltag. VUC-lederne vurderer da også, at det er denne form for personlig kontakt, de ønsker fremadrettet, fremfor rådgivning per telefon og e-mail. Lederne er ikke enige om, med hvilket interval disse besøg skal foregå, og hvor hurtigt den nye videnscentermedarbejder forventes at komme rundt til alle VUC'erne. Et forslag var, at den nye videnscentermedarbejder i løbet af de næste tre år når rundt til alle VUC'er. Det var dog ikke alle, der mente, at dette var realistisk for videnscentermedarbejderen at nå.

Lederne på workshoppen lægger dermed op til en omdefinering af Videnscenterets rolle bort fra "telefon- og e-mail-rådgivning". Dette bliver til dels bekræftet i spørgeskemaundersøgelsen. Her er samtlige VUC-ledere og -bestyrelsesformænd blevet spurgt om, hvor vigtigt de mener det er, at Videnscenteret giver VUC'erne rådgivning per telefon og e-mail. I kapitel 6 bliver svaret på dette spørgsmål udfoldet. Her fremgår det, at blandt 12 forskellige arbejdsopgaver, som videnscenteret kan påtage sig, er der færrest, der vurderer det som vigtigt, at videnscenteret giver "rådgivning per telefon og e-mail", se kapitel 6.

5.2 VUC Videnscenter er et bindeled til eksterne samarbejdspartnere

Repræsentanter for to eksterne samarbejdspartnere, Undervisningsministeriet og Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), har som nævnt i kapitel 2 indgået i evalueringen. Begge repræsentanter fortæller i gruppeinterviewet, at de overordnet set vurderer Videnscenteret som en fordel for sektoren, og at de selv har et positivt samarbejde med VUC Videnscenter.

Repræsentanterne vurderer det som positivt for sektoren, at VUC Sekretariatet har afsat ressourcer til, at en person kan have overblik over feltet og sørge for udvikling i VUC-sektoren. Netop Videnscenterets aktive tilgang og dét, at der er plads til at igangsætte aktiviteter, fremhæves som vigtigt og relevant af de to repræsentanter. Det har fået nogle nye aktiviteter og tiltag i gang på VUC-området såsom konferencen VUC deler viden, jf. kapitel 4.

God, rettidig kontakt

Repræsentanterne fortæller, at deres samarbejde med Videnscenteret har været kendetegnet ved en hurtig respons og gode personlige relationer. VUC Videnscenter har gjort det "nemt at få den sparring om VUC-sektoren, man har brug for i forskellige sammenhænge", som én af repræsentanterne udtrykker det.

Repræsentanterne har brugt Videnscenteret lidt forskelligt med hensyn til bilateral og mere konkret sparring. Repræsentanten fra Undervisningsministeriet fortæller fx om at have haft faste, halvårlige møder med Videnscenteret. Møderne har haft karakter af opdateringsmøder om relevante VUC-aktiviteter i henholdsvis ministerium, Videnscenter og sektoren. Repræsentanten fra Undervisningsministeriet fortæller, at VUC Videnscenter her har fungeret som et godt ekstra bindeled til VUC'erne pga. VUC Videnscenters føling med sektoren. GL har ikke haft lignende faste opdateringsmøder med VUC Videnscenter.

Begge repræsentanter fortæller, at de har brugt Videnscenteret i forbindelse med konkrete projekter, fx kompetenceudviklingsprojekter for lærerne, hvor videnscentermedarbejderen har indgået med sparring og i visse tilfælde samarbejde med den eksterne samarbejdspartner om projekterne.

Som en mere kritisk overvejelse fremhæver repræsentanterne, at de gerne så, at Videnscenteret i endnu højere grad kunne indsamle og formidle aktiviteter, strømninger m.m. fra sektoren, herunder fra de forskellige VUC'er. Det ville være en viden, som ville være relevant i forbindelse med Videnscenterets rolle som sparringspartner, og som også kunne formidles på fx Videnscenterets hjemmeside. Repræsentanterne udtrykker, at det selvfølgelig må være et resourcespørgsmål, hvad et videnscenter bestående af én person kan overkomme.

6 VUC Videnscenter i fremtiden

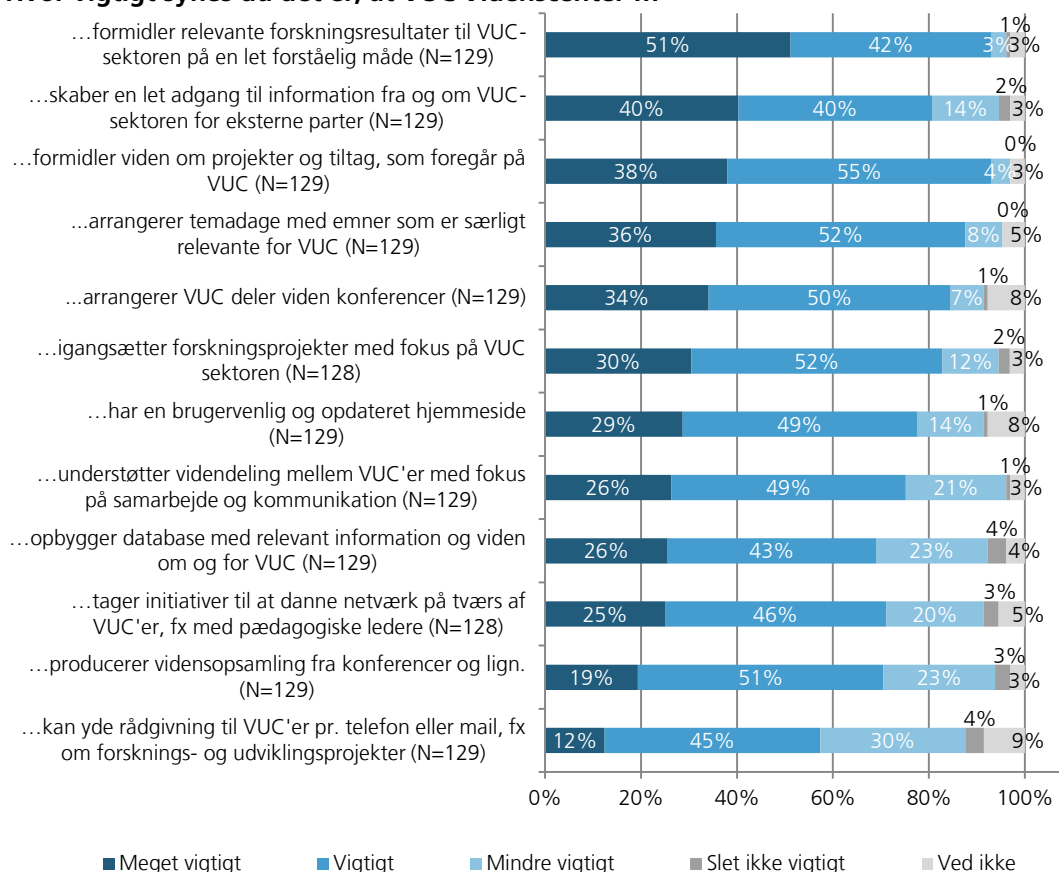
I de foregående kapitler har vi haft blikket rettet bagud mod VUC Videnscenters aktiviteter indtil nu. I dette afsnit kigger vi fremad med hensyn til, hvad særligt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd vurderer er vigtigt, at Videnscenteret skal beskæftige sig med fremadrettet. I kapitlet beskriver vi, at der er en række fokusområder, som VUC-ledere og -bestyrelsesformænd ønsker, at Videnscenteret beskæftiger sig med, herunder formidling af forskning til sektoren, information fra sektoren til eksterne samarbejdspartnere, vidensdeling og spredning af god praksis mellem VUC'erne, gennemførelse af vidensdelingsaktiviteter samt igangsættelse af forskning. Desuden fremhæver vi, at de foretrukne formidlingsformer blandt andet er VUC Videnscenters mundtlige oplæg i forbindelse med arrangementer og artikler og viden formidlet via hjemmesiden, ligesom korte videoer og korte PowerPoint-præsentationer kan afprøves som formidlingsformer i relation til ny viden på området eller forskningsprojekter med relevans for sektoren. Endvidere skriver vi, at Videnscenterets opgaveportefølje naturligvis må afspejle de ressourcer, der er til rådighed i centeret.

6.1 Øverst på ønskesedlen står formidling af relevant forskning til sektoren

VUC-lederne og -bestyrelsesformændene vurderer, at der er mange opgaver, det er meget vigtigt eller vigtigt, at Videnscenteret påtager sig. Øverst på ønskesedlen står dog "formidling af relevante forskningsresultater til VUC-sektoren". Dette fremgår af spørgeskemaundersøgelsen. I den er respondenterne blevet bedt om at svare på, hvor vigtigt de vurderer, det er, at Videnscenteret beskæftiger sig med 12 forskellige typer af opgaver. Respondenterne har kunnet svare i kategorierne fra "Slet ikke vigtigt" til "Meget vigtigt".

I figur 1 ses de samlede svar fra VUC-ledere og VUC-bestyrelsesformænd. Vi har valgt at vise svarene samlet for at give et samlet overblik over, i hvilken retning Videnscenterets interesser ønsker, at centeret skal bevæge sig. Svarene er rangordnede, så de områder, hvorom de største andele har svaret "Meget vigtigt", står øverst.

Figur 1
Hvor vigtigt synes du det er, at VUC Videnscenter ...

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd.

Figur 1 viser, at 51 % af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene synes, at det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter formidler relevante forskningsresultater til VUC-sektoren på en let forståelig måde. 40 % synes, at det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter skaber en let adgang til information fra og om VUC-sektoren for eksterne samarbejdspartnere. En næsten lige så stor andel på 38 % synes, at det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter formidler viden om projekter og tiltag, som foregår på VUC.

I den modsatte ende af rangordningen fremgår det, at 19 % af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene synes, at det er meget vigtigt, at Videnscenteret producerer vidensopsamling fra konferencer og lign. Endelig synes 12 %, at det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter kan yde rådgivning til VUC'er pr. telefon eller mail, fx om forsknings- og udviklingsprojekter.

Med hensyn til alle 12 typer af opgaver gælder det, at over 50 % af VUC-lederne og bestyrelsesformændene synes, det er vigtigt eller meget vigtigt, at VUC Videnscenter beskæftiger sig med de specifikke opgaver. Vi udleder to følgeslutninger af det resultat. For det første, at ledere og bestyrelsesformænd vurderer, at det er relevant, at disse opgaver bliver løftet. Det er med til at understøtte idéen bag, at der eksisterer et VUC Videnscenter eller en anden lignende instans. Det er relevant og vigtigt, at nogen løfter disse typer af opgaver.

For det andet vil vi pege på, at figur 1 lægger op til et prioriteringsarbejde for VUC Videnscenter og dets styregruppe. Der er mange opgaver, det er vigtigt, der bliver løftet. Nogle opgaver bliver tydeligvis anset som vigtigere end andre, men der er også en del opgaver, som anses som nogenlunde lige vigtige. Ud fra et ressourcspørgsmål kan det derfor kræve en prioritering at beslutte, hvilke som skal løftes. Vi vil i det følgende give *et bud* på en prioritering på baggrund af workshop og gruppeinterview.

Fem ønsker til Videnscenterets fremtidige fokusområder i prioriteret rækkefølge

I det følgende fremhæver vi fem ønsker om fremtidige fokusområder for VUC Videnscenter. De beskrevne fokusområder er fremkommet gennem vores analyse af undersøgelsens forskellige datakilder. Det er dermed både tallene i figur 1 og data fra workshop og gruppeinterview, som indgår i analysen. I beskrivelsen af fokusområderne samles nogle af de tolv områder fra figur 1 under samme fokusområde, da de er relaterede.

De fem fokusområder beskrives i prioriteret rækkefølge. Vi har primært foretaget prioriteringen på baggrund af procentfordelingerne i figur 1, men også inkluderet data fra workshop og gruppeinterview. Det er dog klart, at prioriteringen kan diskuteres, da der som nævnt er flere arbejdsopgaver, som samlet set vurderes som nogenlunde lige vigtige, jf. figur 1. Under hvert fokusområde beskriver vi desuden udviklingsveje og eventuelle udfordringer.

1 Formidling af relevant forskning til VUC'erne på let tilgængelig vis

For det første peger analysen på, at det er et ønske, at Videnscenteret videreformidler relevante forskningsresultater til VUC-sektoren på en let forståelig måde. 51 % af VUC-lederne og bestyrelsesformændene vurderer som nævnt, at det er meget vigtigt.

Lederne på workshoppen uddyber ønsket med, at der er et behov for, at Videnscenteret oversætter de forskningsresultater, som kan være relevante for sektoren. Brugen af ordet "oversættelse" er vigtig i denne forbindelse. Lederne fortæller, at det ikke er tilstrækkeligt, at Videnscenteret finder frem til de relevante rapporter og forskningsprojekter. De skal bearbejdes, før VUC'erne kan bruge dem til noget; se også afsnit 6.2 om formidling. Det vil lette lederens arbejde, da de oftest ikke selv har mulighed for at læse de lange rapporter. Blandt lederne på workshoppen er der forskellige holdninger til, om VUC er så særligt et område, at der ikke kan hentes inspiration fra forskning i andre uddannelsesområder. Det er ét synspunkt, der bliver udtrykt blandt VUC-lederne. Et andet synspunkt er, at der netop er god synergi i at lade sig inspirere af viden fra andre uddannelsesområder, for som en af lederne siger: "Der er ingen grund til at opfinde den dybe tallerken to gange". Didaktisk eller pædagogisk viden fra andre områder kan også være til gavn for VUC og vice versa. Der er dermed divergerende holdninger til, hvilke områder der er relevante inspirationskilder. Det kan betyde, at VUC Videnscenter skal være ekstra opmærksomt på at oversætte og evt. diskutere relevansen af forskningen for VUC-sektoren i de tilfælde, hvor forskningen ikke kommer fra sektoren.

2 Fortsat et bindeled for de eksterne samarbejdspartnere

For det andet viser analysen, at det er et ønske, at VUC Videnscenter fortsat er bindeled til eksterne samarbejdspartnere. Som nævnt er det fx 40 % af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene, der vurderer, at det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter skaber en let adgang til information fra og om VUC-sektoren for eksterne samarbejdspartnere. Som fremhævet i kapitel 5 vurderer de eksterne samarbejdspartnere også, at Videnscenteret gør en positiv forskel i samarbejdsrelationen til sektoren. Formidlingen kan dog også ske på andre måder end gennem møder, fx via hjemmesiden; det beskrives nærmere i afsnit 6.2.

3 Formidling af projekter og tiltag fra og mellem VUC'erne

For det tredje peger analysen på, at det ønskes, at Videnscenteret skal formidle projekter og tiltag fra VUC og mellem VUC'erne. 38 % af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene synes, det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter formidler viden om projekter og tiltag, som foregår på VUC. En lidt mindre andel på 26 % af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene synes, det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter understøtter videndeling mellem VUC'er med fokus på samarbejde og kommunikation.

I tråd dermed udtrykker lederne på workshoppen også en interesse i, at VUC Videnscenter i større omfang end i dag indsamler og videndeler "god praksis" og erfaringer fra de tiltag og projekter, som findes rundt omkring på VUC'erne. Også blandt de interviewede forskere, der kender VUC-sektoren godt, blev der givet udtryk for, at der er spændende initiativer og tiltag på de enkelte VUC'er, som andre VUC'er kan have glæde af, og hvor det evt. kunne være Videnscenterets rolle at facilitere vidensdelingen.

Der er således et ønske om, at Videnscenteret i større udstrækning end i dag er en videns- og formidlingsbank med gode eksempler og erfaringer fra sektoren. Vi hæfter os dog ved, at det er særdeles udfordrende at finde en velfungerende form på og metode til denne vidensdeling. Et forslag fra lederne på workshoppen er, at videnscentermedarbejderen kommer på besøg på de enkelte VUC'er og hører om deres initiativer og projekter. Det blev dog også nævnt, at det er en ret ressourcekrævende opgave, som vil strække sig over særdeles lang tid og måske stadig ikke indfange de væsentligste initiativer. Et andet forslag er, at Videnscenteret skaber en database, som VUC'erne selv kan opdatere med information om særlige projekter og tiltag. I spørgeskemaundersøgelsen er der 26 % af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene, der vurderer, at det er meget vigtigt, at Videnscenteret opbygger en sådan database. Blandt lederne på workshoppen bliver der dog også udtrykt skepsis overfor, om en sådan database vil blive anvendt og opdateret tilstrækkeligt. Vi vil derfor pege på, at det fremadrettet er en opgave for Videnscenteret at finde en hensigtsmæssig form på og metode for, hvordan Videnscenteret får indsamlet viden fra VUC'erne.

Den indsamlede viden skal også formidles. I afsnit 6.2 beskriver vi, hvilke formidlingsformer VUC-ledere og -bestyrelsesformænd foretrækker.

4 Fortsat arrangering af vidensdelingsarrangementer

For det fjerde er det et ønske, at VUC Videnscenter fortsat arrangerer vidensdelingsarrangementer. 36 % af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene synes, det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter arrangerer temadage om emner, som er særligt relevante for VUC'erne. 34 % synes, det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter arrangerer VUC deler viden-konferencer. Endelig synes en lidt mindre andel på 25 % af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene, at det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter tager initiativ til at danne netværk på tværs af VUC'er, fx med pædagogiske ledere.

Der er således en relativt stor andel af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene, som vurderer, at de tre vidensdelingsaktiviteter skal fortsætte. Det gælder særligt de to førstnævnte aktiviteter. Som fremhævet i kapitel 4 foreslår de ledere, der har deltaget i workshoppen, at Videnscenteret særligt skal fokusere sin indsats på VUC deler viden og temadage. VUC-lederne udtrykker desuden følgende pointer om de tre aktiviteter:

- **VUC deler viden.** VUC-lederne oplever konferencen som et vigtigt arrangement, både indadtil i sektoren og også for at tegne sektoren udadtil. Lederne på workshoppen udtrykker, at *ét årligt arrangement* må være passende. Afsnit 4.1 peger på, at det fremadrettet bør overvejes, om VUC deler viden bør nå ud til endnu flere ledere.
- **Temadage.** Lederne vurderer, at det er en fordel ved temadagene, at de kan målrettes forskellige målgrupper blandt VUC-medarbejderne. Videnscenteret kan dermed skabe temadage med et særligt fokus, som kan skærpe den enkelte temadags profil. Lederne foreslår, at der afholdes *to temadage om året*.
- **Vidensdelingsnetværk.** Som beskrevet i kapitel 4 er der nogle særlige udfordringer ved denne type aktivitet. Det handler bl.a. om at få den samme deltagerkreds til at møde op til hvert møde og få skabt møder, der er relevante nok for de inviterede. Lederne nævner, at *hvis* Videnscenteret fremadrettet skal have en rolle med hensyn til netværk, så kan det være ved at facilitere og støtte op om allerede opståede netværk for VUC-medarbejdere eller støtte op om, at sådanne dannes på baggrund af konferencer og temadage.

En pointe, der går på tværs af ovenstående, er, at det er vigtigt, at VUC Videnscenter som led i arrangementerne sørger for, at der bliver mulighed for uformel vidensdeling mellem deltagerne. En sådan kan ifølge lederne foregå i pauserne. Vi vil pege på, at der også mere formålsrettet kan arrangeres vidensdelingsmuligheder.

Lederne på workshoppen foreslår desuden en ny aktivitetstype:

- **Intern vidensdelingsdag for VUC-sektoren.** Dette forslag går på at imødekomme det behov, der er for mere vidensdeling om gode tiltag og projekter mellem VUC'erne. Det er således arrangementer, som sætter fokus på, at VUC'erne informerer hinanden om de initiativer, som de er i gang med. Det er et nyt forslag, og vælges det, at Videnscenteret skal gå denne

vej, vil der i sagens natur være behov for at indholdsudfylde forslaget mere. VUC-lederne peger på, at arrangementet passende kunne gennemføres *to gange årligt*.

5 Fortsat interesse for igangsættelse af forskningsprojekter

For det femte – og dermed lavest prioriteret – er der stadig ønsket om, at VUC Videnscenter igangsætter forskningsprojekter. 31 % af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene synes, at det er meget vigtigt, at VUC Videnscenter igangsætter forskningsprojekter med fokus på VUC-sektoren.

En pointe blandt de deltagende ledere på workshoppen er dog at nedprioritere igangsættelsen af forskningen i de kommende år. Det skyldes, at der allerede er blevet sat en del forskning i gang. Lederne udtrykker, at behovet nu i højere grad er at få forskningsresultaterne sat i spil på VUC'erne. Ønsket om nedprioritering betyder dog ikke nødvendigvis et totalt fravær af fokus på at igangsætte forskning. På workshoppen blev lederne spurgt, hvilke emner det ville være relevant, at fremtidig forskning beskæftiger sig med. Det affødte mange forslag. De deltagende ledere peger bl.a. på et behov for forskning, som kan kvalificere de overvejelser, der gøres med hensyn til, hvordan VUC'erne bedst håndterer de besparelser, som området udsættes for. Derudover nævner lederne, at den forskning, som igangsættes af VUC Videnscenter, skal være sektornær og have fokus på VUC's kerneydelser i form af undervisning af de blandede kursistgrupper. I nedenstående boks ses en opsummering af de forslag, som lederne kom med i forbindelse med workshoppen:

Relevante temaer for den videre forskning

VUC-lederne:

- Forskning i professionelle læringsfællesskaber – disse kan være nøglen til at spare penge
- Kan lærere ud fra et resourcesyn arbejde med at genbruge emner til nye kursistgrupper, uden at det går udover kursisternes udbytte?
- Forskning i forskellige rum, såsom fysiske og virtuelle – har det betydning for læring, i det omfang man tror nu?
- Forskning, der understøtter VUC's identitets udvikling
- Temaer knyttet til strategitænkning i VUC-sektoren
- AVU-didaktik
- Personlig ledelse
- Kursistmotivation
- Hvordan håndterer man heterogene grupper i undervisningen? VUC's særlige vilkår
- Viden om kursistgruppen, som går dybere end hidtil – nuanceret screening, som dokumenterer, hvor meget kursisterne rykker sig

Også i interviewet med forskerne og konsulenten hæfter vi os ved interessante og informerede bud på, i hvilken retning forskning på VUC-området kan bevæge sig. Det kan fx handle om at undersøge, hvordan man kan motivere målgruppen til fremmøde og læring gennem arbejde med mere alment dannende aktiviteter og anvendelsesorientering i undervisningen.

To overvejelser til det fremtidige samarbejde om forskningsprojekter

I gruppeinterviewene og på workshoppen hæfter vi os ved to områder, som Videnscenteret kan overveje med hensyn til sit fremadrettede samarbejde med forskere om projekter:

1 Formidlingsplaner for forskningsprojekter kan overvejes

For det første er der som beskrevet i kapitel 3 et dilemma med hensyn til, at forskning kræver tid, mens der fra praksis er en forventning om formidling fra forskningsprojekterne. Afsnit 3.3 peger på, at der generelt er et behov for at afstemme forventningerne til forskningsprojekterne. Et forslag til at tydeliggøre forventninger til formidlingen er at udarbejde formidlingsplaner for forskningsprojekterne om formidlingen til VUC'erne (men ikke den videnskabelige formidling, det er forskernes eget gebet). Ved forskningsprojekters start kan der således udarbejdes en plan med delmål for formidling af foreløbige resultater, korte udtalelser fra forskere i projektet og deltagelse i workshops, temadage o.l.

2 Overvejelser om at tydeliggøre Videnscenterets rolle i forbindelse med udgivelse af forskningspublikationer

For det andet vil vi på baggrund af interview med de eksterne samarbejdspartnere pege på, at Videnscenteret kan overveje at tydeliggøre sin rolle i forbindelse med forskningsprojekter. Videnscenteret har, som tidligere nævnt, haft indflydelse på, at der er blevet sat forskning i gang på VUC-området. Videnscenterets rolle er dog ikke altid lige synlig. Videnscenterets logo fremgår fx ikke af omslaget på publikationen "Skoleledelse – en samtidsdiagnose". De eksterne repræsentanter nævner, at hvis logoet var fremgået af omslaget, så ville det have været klarere, at Videnscenteret har haft en afgørende rolle i projektet. Som én af de eksterne repræsentanter siger: "Jeg opfatter det som et tidsskrift fra Syddansk Universitet, men ikke som noget, der har med Videnscenteret at gøre".

De eksterne repræsentanter nævner, at Videnscenterets logo på omslaget ville have styrket synligheden af Videnscenterets rolle. Samtidig påpeger de, at synliggørelse af Videnscenterets rolle ikke nødvendigvis ville have ændret deres brug af produktet.

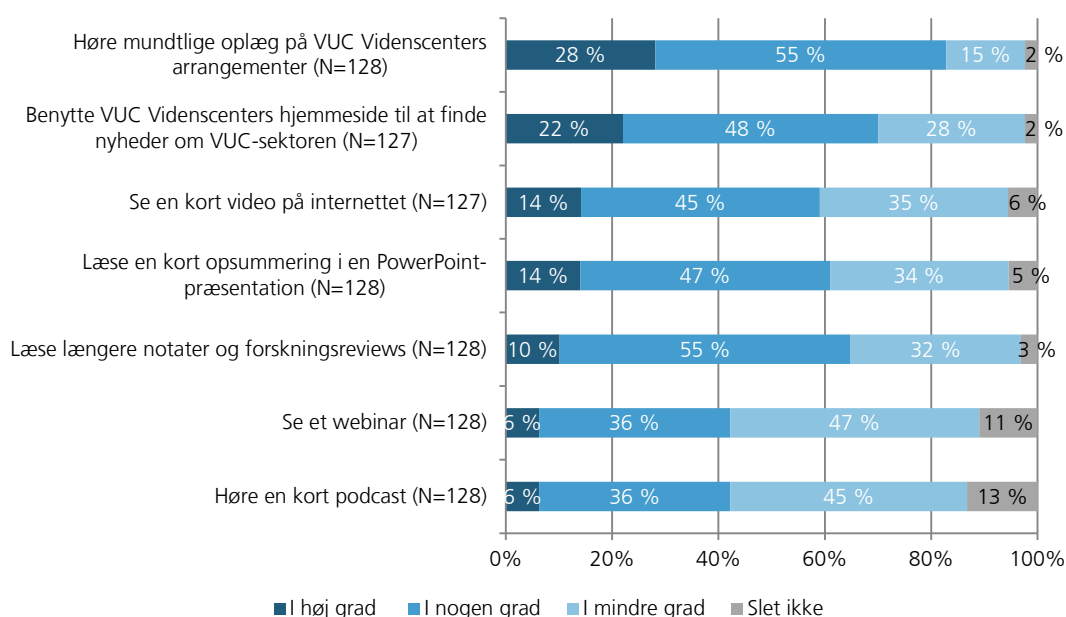
Opsamlende kan vi sige, at Videnscenteret fremadrettet bør overveje, om det er vigtigt at styrke synligheden af rollen i forskningen (fx gennem konsekvent brug af Videnscenterets logo på publikationer om forskningsprojekter) – eller om dette ikke er det vigtigste mål for Videnscenteret. Målet kan i stedet være, at forskningen finder sted.

Vi har nu fremhævet fem fokusområder, som VUC-ledere og -bestyrelsesformænd ønsker, at Videnscenteret arbejder videre med. På tværs af de fem områder går spørgsmålet om, hvordan VUC-ledere og -bestyrelsesformænd ønsker at modtage formidling fra Videnscenteret. Det vender vi os mod i næste afsnit.

6.2 Formidling på temadage og gennem VUC Videnscenters hjemmeside vurderes højt

Der er flere forskellige typer af formidlingstilbud fra VUC Videnscenter, som VUC-ledere og -bestyrelsesformænd vurderer, de vil benytte. Det fremgår af nedenstående figur 2, hvor vi viser VUC-ledernes og bestyrelsesformændenes svar på, i hvilken grad de vil benytte de forskellige formidlingstilbud.

Figur 2
I hvilken grad vurderer du, at du vil benytte følgende formidlingstilbud fra VUC Videnscenter?

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd.

Figur 2 viser, at 83 % af VUC-lederne og bestyrelsesformændene vurderer, at de i høj (28 %) eller nogen (55 %) grad vil høre mundtlige oplæg til VUC Videnscenters arrangementer. Det er dermed den formidlingstype, som den største andel vurderer, at de vil benytte. Arrangementer med mundtlige oplæg er også én af de formidlingsformer, som vejer særligt tungt på workshoppen. VUC-lederne forklarer, at de ved at deltage i arrangementer, hvor der bliver formidlet mundtligt om forskellige forskningsresultater eller andre initiativer, kan spare tid.

Også muligheden for at finde nyheder om VUC-sektoren på nettet rangerer højt blandt VUC-lederne og bestyrelsesformændene. 70 % vurderer, at de i høj (22 %) eller nogen (48 %) grad vil benytte denne formidlingsform. Spørgeskemaundersøgelsen viser dermed, at denne formidlingsform prioriteres højt, og at muligheden for at kunne holde sig opdateret om sektorens udvikling gennem hjemmesiden opleves som vigtig. Dette ligger ikke helt i tråd med de overvejelser, som VUC-lederne havde på workshoppen, hvor det i højere grad blev vurderet, at hjemmesiden ikke skulle prioriteres højt.

Derudover viser figur 2, at 61 % i høj (14 %) eller nogen grad (47 %) vil læse en kort opsummering i en PowerPoint-præsentation. Mens 59 % vurderer, at de i høj (14 %) eller nogen grad (45 %) vil se en kort video på internettet. Desuden viser figuren, at 65 % vurderer, at de i høj (10 %) eller nogen grad (55 %) vil læse længere notater og forskningsreviews. Der er således en ganske betragtelig interesse for at få formidling på disse måder.

På workshoppen nævner ledere ønsker om, at Videnscenteret afprøver nyere formidlingsformer såsom webinar og podcast. Der er dog mindre andele af VUC-lederne og -bestyrelsesformændene, som er interesseret i disse formidlingsformer. Ifølge figur 2 vurderer 42 %, at de i høj (6 %) eller nogen grad (36 %) vil se et webinar, og præcis den samme andel vurderer, at de vil høre en podcast. Drøftelsen fra workshoppen danner baggrund for de valgte kategorier i figur 2. Spørgeskemaundersøgelsen giver dog et billede af, at interessen for disse formidlingsformer umiddelbart er mindre end for andre formidlingsformer.

Forslag til, at hjemmesiden kan udvikles yderligere

Som ovenstående figur 2 viser, er der et stort ønske blandt VUC-ledere og -bestyrelsesformænd om at kunne søge viden og nyheder om VUC-sektoren på VUC Videnscenters hjemmeside. Som nævnt vurderer repræsentanterne fra forskningsmiljøet og de eksterne samarbejdspartnere det som begrænset, hvad VUC Videnscenters hjemmeside kan bruges til. Under gruppeinterviewene og på workshoppen kom der forslag til, hvordan VUC Videnscenter kan udvikle hjemmesiden yderligere. Forslagene er:

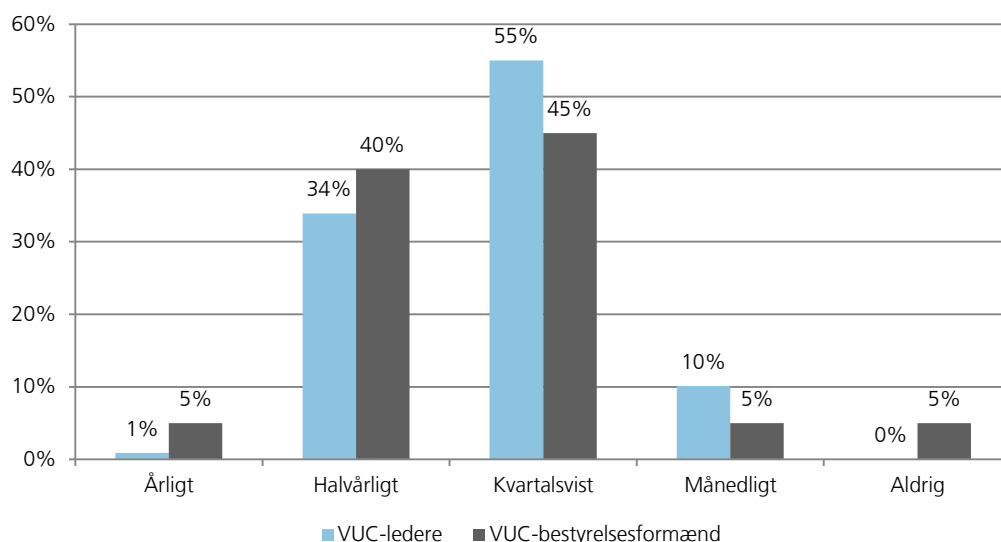
- Informere kort om igangværende projekter
- Anvende links i nyhedsbrevet, som linker til artikler placeret på hjemmesiden om emnet.
- Bladet Voksenuddannelse kunne lægges på hjemmesiden og derved nå ud til et bredere publikum – lærere og elever kan også have glæde af den viden, som findes deri.
- God praksis-database med udgangspunkt i erfaringer opsamlet på VUC'er
- Ønske om at bevare hjemmesidens nuværende tilgængelighed uden kode til bestemte informationer, således at vidensdeling med medarbejdere på VUC'erne gøres lettere.

Hvis man går ind på VUC Videnscenters hjemmeside, ses nogle af disse forslag allerede, fx den korte gennemgang af igangværende projekter. Der er dog en vigtig pointe i, at deltagerne både på workshoppen og i gruppeinterviewene efterspørger denne viden. Det kan tyde på, at det ikke har været tydeligt for dem, at informationerne allerede er på hjemmesiden. Om hjemmesiden skal udvikles yderligere end i dag, er selvsagt et ressourcemæssigt valg.

Ønske om to-fire udsendelser af nyhedsbrevet årligt

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at de adspurgte VUC-ledere og -bestyrelsesformænd overordnet gerne vil læse nyhedsbrevet fra VUC Videnscenter, og at de finder det passende, at nyhedsbrevet udkommer enten halvårligt, som det har gjort frem til sommeren 2015, eller kvartalsvist, se nedenstående figur.

Figur 3
Hvor ofte ønsker du at modtage nyhedsbrevet fra VUC Videnscenter? (N = 129)

Figuren viser, at 34 % af VUC-lederne og 40 % af VUC-bestyrelsesformændene finder den hidtidige frekvens med halvårlige nyhedsbreve passende, mens 55 % af VUC-lederne og 45 % af bestyrelsesformændene ønsker, at nyhedsbrevet udkommer kvartalsvist. Der er meget få, som har ønsket årlige eller månedsvise nyhedsbreve. At der ikke er ønske om en højere frekvens, kan hænge sammen med, som vi tidligere har nævnt, at det for nogle er svært at adskille VUC Sekretariatets og VUC Videnscenters nyhedsbrev. Derved kan de, som modtager begge nyhedsbreve, opleve, at den nuværende frekvens er passende, da nyhedsbrevene opleves som havende den samme afsender.

På workshoppen og under gruppeinterviewene var der en generelt positiv oplevelse af nyhedsbrevene fra VUC Videnscenter. Der var flere forslag til, hvordan nyhedsbrevet kan udvikles:

- Links fra nyhedsbrevet til uddybende artikler om historierne på hjemmesiden giver mulighed for vidensdeling med medarbejdere på VUC'erne
- Nyhedsbrevet kan formidle andre forskningsprojekter med links til fx forskningsreviews, korte præsentationer af forskningsprojekterne eller lignende.
- Nyhedsbrevet kan linke til andre forskningsprojekters hjemmeside eller til egen hjemmeside med resumé af andres forskningsprojekter
- Links i nyhedsbreve til korte oversigter over forskningsprojekter

6.3 Videnscenterets opgaveprofil må afspejle dets ressourcer

Blandt VUC-lederne på workshoppen er der generelt enighed om, at det faktum, at Videnscenteret har én medarbejder, har betydning for, hvilke – og hvor mange – opgaver man kan forvente, at Videnscenteret løfter. Det kræver prioriteringer af de mange mulige fokusområder, Videnscenteret kunne have, jf. ovenstående.

Fra workshop og gruppeinterview hæfter vi os også ved, at deltagerne fremhæver, at navnet "videnscenter" kan skabe andre og større forventninger til centeret, end der reelt er ressourcer til. Ordet "videnscenter" kan nemlig blive forstået som et center bestående af en række personer, som løbende indsamler, evt. selv producerer og formidler, al relevant viden om sektoren, både internt og eksternt. Det er ikke VUC videnscenterets opgaveprofil eller realistisk i fremtiden med de nuværende ressourcer.

Deltagerne i evalueringen har givet forskellige forslag til, hvad man ellers kunne kalde Videnscenteret. Forslagene er fx "netværk" og "vidensbank". Men andre titler kan også være passende, så længe de afspejler videnscenterets opgaveportefølje og opbyggede profil.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

Østbanegade 55, 3.
2100 København Ø

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk

Danmarks Evalueringsinstitut udforsker og udvikler kvaliteten af dagtilbud for børn, skoler og uddannelser. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

Læs mere om EVA på vores hjemmeside, www.eva.dk.
Her kan du også downloade alle EVA's udgivelser
– trykte eksemplarer kan bestilles via en boghandler.